

Indstillingsretten fra Sogneraadene over i en anden Myndigheds Haand — og hvor underligt det end lyder, at jeg siger det, vil jeg dog i Sandhedens Interesse sige det — over i en Myndigheds Haand, der har til født Medlem og, efter hvad den højt-ærede Minister udviklede, ogsaa til født Formand Præsten, der ikke er valgt ved kommunale Valg, men kun beklæder denne Plads som Embedsmand. Jeg synes ikke, at det er et Fremstrid i kommunalt Selvtyre. Jeg har ikke noget imod og sympatiserer for rigtig med en Udvikelse af Skolekommissionen, men rigtignok ikke med den Motivering, som Bestyrelsen for dansk Lærersforening har benyttet og den ærede Ordfører accepteret, den nemlig, at Skolekommissionen er for faatalig til, at den egentlig kan foretage nogen Forhandling. Jeg ved nu ikke, hvor mange der skal til en Forhandling, om tre ikke kunne gøre det, om der skal fire eller fem til. Jeg har blot læst, at de ere for faatalige til, at en Forhandling kan finde Sted. Jeg har ellers derom en anden Erfaring. I de store Kommissioner er det i Reglen kun 2—3, der forhandle; de andre høre til eller lade være at høre til. Jeg tror derfor ikke, at den Motivering passer, at Skolekommissionen er for lille. Jeg vil dog paa den anden Side gerne være med til at danne en noget større Skolekommission, som kan faa lidt større Forpligtelse end den nuværende og ogsaa lidt større Ansvar end den nuværende, det jo er en ret betydningsløs Institution. Jeg har intet som helst mod at gaa den Vej, som jeg ved, at Ministeren synes bedst om, nemlig den at lade Børnenes Forældre være med til at vælge Skolekommissionens Medlemmer, og at Kommissionen saa fik det nærmere Tilhyn med Skolevæsenet. At Skolekommissionen fik Mulktjagerne under sig, tror jeg ikke, at Sogneraadet paa nogen Maade vilde tage den ilde op eller være misundelig paa den for; men saa bør Sogneraadet ogsaa beholde sin Indstillingsret. Med Hensyn dertil — jeg ved ikke, om Udvalget vil spekulere der over mellem anden og tredje Behandling — vil jeg kunne gaa med til, at Sogneraadet plus Skolekommissionen bliver den indstillende Myndighed; men jeg kan ikke gaa med til at stubbe Sogneraadet bort og stille det i Skammekrogen, som om det havde forjet sig; det have de ikke; det er ikke Sogneraadene, som mest have forjet sig ved hele dette Spørgsmaal om Indstilling og Kaldelse.

Jeg skal dernæst gøre en lille Bemærkning om Spørgsmaalet om Afstedigelse. Det er meget dybsindig fundet paa og tillet op hele dette Spørgsmaal om Afstedigelse;

men der kan dog derved komme ret mærkelige Ting frem. Vedkommende Lærer, som skal afstediges, skal selvfølgelig, hvis det da ikke er en Forbrydelse, han har begaaet, have den Pension, han ifølge Loven har Ret til. Nu sætte vi, at en Lærer er bleven saa gammel, at han har fuld Pensionsret. Han er paa den anden Side ikke bleven saa gammel, at han har naaet de 70 og kan forlange sin Afsted; men han er bleven saadan noget som 60 Aar eller derover; han har altsaa fuld Pensionsret og er led af Skolearbejdet. Det gælder saa for ham om uden at begaa nogen Forbrydelse at gøre sig saa umulig som tænkes han; thi naar han blot gør sig tilstrækkelig umulig, faar han sin Afsted og faar saa et Gratiale af indtil $\frac{2}{3}$ af Aarets Indtægt, hvad han ikke vil faa, hvis han blot har været uvagelig eller har været 70 Aar og derfor har maattet gaa. Men gør han sig umulig, er han saa doven, at man ikke kan bruge ham, faar han et Gratiale af indtil $\frac{2}{3}$ af det sidste Aars Indtægt og siden Pension. Jeg tror ikke, at det er ganske rigtigt at ville sætte Præmier derfor. Mon Udvalget ikke maa overveje denne Sag mellem anden og tredje Behandling? Jeg tror ganske vist ikke, at der vil blive meget Brug derfor; men man kunde dog tænke sig, at en eller anden durdbreven Mand kunde benytte det Tidspunkt, da han er berettiget til fuld Pension, til, ved at gøre sig umulig, at tjene disse 12—1500 Kr. ekstra.

Chr. Pedersen: Jeg tror, at den Raade, hvorpaa man kan indføre den største Forbedring i Almueskolen, er ved at sørge for en større Deling af Klasserne. Men hvis det er rigtigt — og det tror jeg, at det er — forstaar jeg ikke rigtig, hvorfor man har forhøjet Maksimumstallet i Stoler med een Lærer. Jeg finder, at Tallet 70 ikke er for lavt, men snarere for højt. Længere fremme i Betænkningen siges det, at det er af Hensyn til Bekostningen, man har forhøjet Børneantallet. Tidens økonomiske Krav ere saa store, at man ikke tør paalægge Kommunerne en saadan ny Byrde. Jeg ser godt, at Forslaget's Gennemførelse fører til en Fordyrelse i samme Grad, som Børneantallet sættes ned, men jeg ser ogsaa, at i samme Grad, ja i højere Grad vil Undervisningen forbedres, og det er jo det, vi ville. Vi ville gøre vor Almueskole saa god som mulig. Det langt overvejende Antal Børn gaar der, og de fleste af dem faa ikke anden Undervisning. Derfor mener jeg, at vi ikke her bør spare. Jeg kan vanskelig tænke mig et Lovforslag, som i højere Grad end dette kommer den almindelige Be-